

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetryowy przed 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a swiateczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres administracji:
Pilsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Malachowskiego 24, tel. 5-93; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 3, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Krach budżetu Ameryki.

Miljony bezrobotnych — miljardy deficytu.

WASZYNGTON, 12. 5. Stany Zjednoczone żyją pod wrażeniem stale rosnącego deficytu budżetowego i wzmagających się burzliwych nastrojów wśród milionów bezrobotnych, nieopierających żadnych zasilków i cierpiących najskrajniejszą nędzę. Deficyt budżetu amerykańskiego przekroczył już według urzędowych danych dwa i pół miljaru dolarów. W pierwszych 10 miesiącach roku budżetowego wpływy podatkowe spadły o 892 miliony w porównaniu z tym samym okresem poprzedniego roku budżetowego.

Sprawa zażegnania burzy, jaka grozi ze strony doprowadzonych do ostateczności bezrobotnych, zajmuje się obecnie parlament amerykański.

Przywódcą demokratów, senator Robinson przedstawił na wczorajszym posiedzeniu kongresu wniosek, zmierzający do ulżenia doli bezrobotnych.

Wniosek ten przewiduje wypuszczenie pożyczki wewnętrznej na sumę 2.300 milj. dolarów.

Z sumy tej 300 milionów ma być natychmiast wyasygnowanych na pomoc doraźną dla bezrobotnych.

Pozostałe dwa miljardy dolarów służyć mają do podjęcia wielkich robót publicznych przez państwo i komuny.

Wniosek senatora Robinsona zawiera również polecenie, by rząd poddał ścisłym studjom sprawę obowiązkowe-

go wprowadzenia w stałych Stanach Zjednoczonych 30-godzinnego tygodnia pracy w przemyśle, co pozwoliłoby na zatrudnienie znacznej części osób, pozostających dotychczas bez pracy.

Konieczna jest również pomoc finansowa dla farmerów.

Los wniosku senatora Robinsona mimo zapewnionego poparcia grupy postępowych senatorów jest niepewny.

Olbrzymi pożar fabryki w Warszawie.

OGIEŃ ZNISZCZYŁ DWIE FABRYKI.

WARSZAWA, 12. 5. (PAT). Dziś rano wybuchł groźny pożar w fabryce mydła „Omega” i przetwórci smarów, olejów i terpentyny, mieszczącej się na przedmieściu Warszawy, w Targowku. Ogień, natrafiwszy na łatwopalny materiał, wzrósł momentalnie do wielkich rozmiarów. Wśród licznych deto-

nacyj eksplodujących paczek i benzyny, mimo energicznej akcji straży fabryki spłonęły doszczętnie. Ogień udało się ostatecznie stłumić, jednak z olbrzymiej posesji, wychodzącej na dwie ulice, pozostały tylko zgliszcza. Ofiar w ludziach nie było.

„UMIERAMY ZA FRANCJĘ”

KREW SAMOBÓJCÓW ZMYWA HAŃBĘ.

PARYŻ, 12. 5. Wielkie wrażenie w Paryżu wywołało zbiorowe samobójstwo trzech emigrantów rosyjskich, byłych oficerów carskiej armii.

Porucznicy: Dmitrjew, Salonow i Miedowikow wystrzelali z jednego rewolweru odebrali sobie kolejno życie w małym hoteliku, gdzie mieszkali przy

ul. Cujas.

Zostawili oni wspólny list następującej treści: Nie możemy przenieść tej hańby, jaka okrywa rosyjską emigrację przez ohydny zbrodnię Gorgułowa. Umieramy za Francję.

Ten testament podpisali wszyscy trzech samobójcy.

Gorgułow chciał zamordować prez. Masaryka i HINDENBURGA.

Zołotarew — prawdziwe nazwisko Gorgułowa.

PARYŻ, 12. 5. Przesłuchiwanie Gorgułowa trwało wczoraj do późnej nocy. Sędzia śledczy badał mordercę w sprawie jego zapisków, znalezionych przy nim. W notatkach tych, jak wiadomo, Gorgułow napisał własnoręcznie, iż jest sprawcą porwania dziecka

Lindbergha oraz, że zamierzał zamordować znanego śpiewaka Szalajpina, jak również Hindenburga, Masaryka i posła sowieckiego w Paryżu, Dowgalewskiego.

Porwanie dziecka Lindbergha i plan zamordowania Szalajpina Gorgułow u-

znał za swoją fantazję. Natomiast poważnie dążył do wykonania trzech pozostałych zamachów.

Hindenburga nie zamordował z tego względu, iż nie otrzymał od rządu niemieckiego wizy wjazdowej.

Plan zamordowania prezydenta Masaryka był już wypracowany w szczegółach. Postarał on się nawet o audjencję u prezydenta Czechosłowacji i był przez niego przyjęty. Ponieważ Masaryk okazał się człowiekiem niezwykle miłym i odnosił się do niego bardzo przyjaźnie, Gorgułow, rozbrojony zdecydowanie, w ostatniej chwili porzucił plan morderstwa.

Na Dowgalewskiego chybał od dłuższego czasu, jednakże nie znalazł go i z tego też powodu, obawiając się, że zastrzeli kogoś innego, zamachu zaprzeczył.

PARYŻ, 12. 5. „Matin” ogłasza sensacyjne wyniki śledztwa przeprowadzonego z inicjatywy redakcji w Hawrze w związku z wyjaśnieniem tożsamości zamachowca Gorgułowa.

Do redakcji zgłosił się pewien emigrant rosyjski, zamieszkały w Hawrze, który oświadczył, że prawdziwe nazwisko mordercy prezydenta Doumera brzmi Aleksy Zołotarew. Przywłaszczył on sobie dokumenty prawdziwego Gorgułowa, rozstrzelanego przez bolszewików w r. 1918 na Kubaniu.

Z podobizny zamieszczonej w prasie paryskiej rozpoznał on swego byłego koleżkę szkolnego, Gorgułowa - Zołotarew, jak twierdzi nowy świadek, był komisarzem bolszewickim na Kubaniu.

SCHWYTANIE PRZEMYTNIKA Z SOSNOWCA.

KATOWICE, 12. 5. (PAT). Dzisiejszej nocy pomiędzy miejscowościami Wielkie Piekary a Józefówką funkcjonariusze straży granicznej zlikwidowali groźną szajkę przemytników. U dwóch zatrzymanych Jana Jaworskiego z Kamienia i Julian Ploniszę z Sosnowca znaleziono znaczny przemyt towarów południowych i kilkadziesiąt kg. kamieni do zapalniczek, brzytwę, jedwabi i t. d.

— 000 —

BOMBOWY ZAMACH NA PLEBANIE.

LWÓW, 12. 5. W Repezyceach w pow. drohobyckim dokonano bombowego zamachu na dom miejscowego grecko-katolickiego parocha ks. Pantelejmona Maleckiego. Bomba eksplodowała, ale siła wybuchu była niewielka, albowiem wypadły tylko szyby z okien.

Wedle ogólnego przypuszczenia sprawcami zamachu są agitatorzy bolszewizującego Selrobu, z którymi ks. Malecki prowadzi zaciętą walkę.

STRAJK DRUKARZY W GDAŃSKU.

GDAŃSK, 12. 5. Dziś rano wybuchł strajk drukarzy we wszystkich drukarniach dzienników gdańskich. Wydawcy postanowili wypuścić jeden wspólny, małej objętości dziennik.

Przyczyną wybuchu strajku są niewybrane represje, stosowane przez senat gdański wobec socjalistycznego organu „Danziger Volkstimme”, który został ostatnio zawieszony na przeciąg trzech miesięcy.

Pogrzeb prezydenta Doumera.

KRÓL BELGIJSKI, KSIĄŻĘ WALJI CESARZ ANNAMU NA POGRZEBIE.

PARYŻ, 12. 5. (wl.) Dziś rano odbył się pogrzeb tragicznie zmarłego prezydenta Doumera. Poprzez ulice zapelniono publicznością, przy zapalonych latarniach okrytych kirem, ruszył orszak żałobny.

Za karawanem jechali powozami członkowie rodziny zmarłego prezydenta, dalej postępował prezydent Lebrun, król belgijski, książę Walji, ks. Aosta, ks. Paweł jugosłowiański, cesarz An-

namu, przedstawiciele Niemiec, Rumunii, Polski, Szwecji, Norwegii, Egiptu, Danji, Chin, Czechosłowacji, Holandji, wielki ks. Dymitr, reprezentujący byłych cesarski dom rosyjski, syn Mac Donalda, członekowie korpusu dyplomatycznego, byli kombatanci amerykańscy, przedstawiciele parlamentów, członkowie rządu z premierem Tardieu na czele.

Jugosławia odcięta od świata.

ARESztOWANIE 14 OFICERÓW - SPISKOWCÓW.

WIEDEN, 12. 5. Prasa węgierska i austriacka rozpisuje się w dalszym ciągu obszernie o sprzysiężeniu przeciwko królowi Aleksandrowi, jakie wykryło wśród oficerów armii jugosłowiańskiej. Donoszą o aresztowaniu 14 oficerów, należących do organizacji, noszącej nazwę „Czarna Reka”.

Prasa węgierska posuwa swe informacje tak daleko, że donosi o przewro-

cie, jaki miał być pono dokonany w Belgradzie. Wiadomości te zostały jednak natychmiast zdementowane przez posła jugosłowiańskiego w Budapeszcie.

Jak naprawdę wygląda sytuacja w Jugosławii na tle wykrytego spisku, trudno dociec, ponieważ wszystkie depesze wychodzące z Jugosławii są cenzurowane, a granica jugosłowiańska została zamknięta.

CHIŃSKI INWALIDA RZUCIŁ NOZEM W MINISTRA Z POWODU PUSTEJ KASY.

LONDYN, 12. 5. Chińska prasa w Nankinie donosi o gorszących scenach, jakie miały miejsce wczoraj w gmachu rady ministrów, w nowej stolicy chińskiej Lyoang.

Do pokoi recepcyjnych ministra sprawiedliwości i finansów wtargnęła grupa 150 inwalidów chińskich, b. żołnierzy 19-ej armii kantońskiej, która tak waleczny opór stawiała atakom japońskim pod Szanghajem. Inwalidzi w gwałtownej formie domagali się zasiłków rządowych, które im swego czasu były obiecane.

Minister finansów oświadczył na to, że kasy skarbu chińskiego są puste. W odpowiedzi na to inwalidzi rzucili się i pobili obu ministrów. Jeden z delegatów rzucił sztyletem, ale minister uchylił się i sztylet utkwił w ścianie.

Zaalarmowano wojsko, które wyprowadziło awanturujących się inwalidów i skierowało ich do miejscowości Kan-Fun, dając im na drogę jedynie 20 chińskich dolarów.

OKREŚ NA MIELIŹNIE.

PARYŻ, 12. 5. Niemiecki transportowiec „Gaus“, odbywający podróż wzdłuż brzegów Portugalji, utkwiał niedaleko Porto na mieliźnie. Z brzegów pośpieszono mu na pomoc, wysyłając łodzie ratunkowe.

W czasie akcji ratowniczej rozszalała się na morzu wichura. Kilka łodzi ratunkowych zostało wyrzuconych, czterech marynarzy utonęło, czterech przepadło bez wieści. Pozostałym łodziom udało się dotrzeć do statku i uratować załogę w liczbie 30 ludzi.

Na statku pozostał kapitan i 8 ludzi, dla których już w łodziach ratunkowych nie starczyło miejsca. Istnieje nadzieja, że i oni zostaną uratowani, gdy morze się uspokoi.

WOLNY HANDEL ZBOŻEM W ROSJI.

RYGA, 12. 5. Zezwolenie na częściowy wolny obrót produktami rolnymi w Rosji sowieckiej spowodowane jest, jak się dowiadujemy, rozpaczliwym stanem zasiewów.

Zarówno gospodarstwa pojedyncze, jak i kolektywne, nie przeprowadziły planu zasiewów wiosennych, stosując jakgdyby strajk włoski.

Roboty są pozornie wykonane, ale ziarno nie jest zasiewane. Taki bierny opór spowodowany został wiadomością, jakoby w tym roku podwyższona miały być kontyngenty zboża, obowiązkowo dostarczanego władzom.

Rząd sowiecki przeraził się widmą głodu i ogłosił rozporządzenie, zmniejszające o 20 proc. kontyngent obowiązkowego dostarczania ziarna, oraz zezwalające na wolny obrót pozostałą ilością zboża.

W kolach partii komunistycznej uważane to jest za zwycięstwo opozycji prawicowej.

O REWELACJACH MIN. GROENERA

Ostoja hitleryzmu w Gdańsku.

Rozprawy, jakie toczyły się ostatnio w Reichstagu były niezwykle burzliwe. Hitlerowcy usiłowali początkowo kokietować kanclerza Brueninga ze względu na sytuację w Prusach, gdzie mają nadzieję dojść do władzy przy poparciu centrum katolickiego. Poniósł ich jednak temperament, gdy przyszło do uzasadnienia interpelacji o rozwiązaniu oddziałów szturmowych. Poseł Göhring, który w imieniu hitlerowców uzasadniał tę interpelację, sławił zasługi socjalistów narodowych, którzy rozwijają swą „dobroczynną“ działalność poza granicami Rzeszy i potrafili opanować Gdańsk i Kłajpedę, socjaldemokratów nazwał wprost „zdrajcami“ i wystąpił z bardzo ostrymi zarzutami przeciwko ministrowi spraw wewnętrznych i Reichswehry gen. Groenerowi.

Gen. Groener nie pozostał dłużny w odpowiedzi. Wśród powszechnego napięcia izby, sprzedając, że powstanie stąd szkoda dla interesów Niemiec, gen. Groener odczytał tajny rozkaz do oddziałów szturmowych, zawierający plan napadu na pogranicze polskie. Według tego planu, hitlerowcy mieliby sprokować kroki odwetowe „band polskich“, pozostawiając jednak rozprawienie się z nimi wojsku regularnemu, skoncentrować się natomiast w Berlinie dla obalenia „systemu“.

Pomijając znaczenie tego tajnego rozkazu dla stosunków wewnętrznych Rzeszy, stwierdzić należy, że jest on jaskrawym dowodem niebezpieczeństwa, jakim grozi pokojowi świata dalsze istnienie hitlerowskich oddziałów szturmowych w Gdańsku. Hitlerowcy cynicznie przechwalają się, że „opanowali“ Gdańsk. Potwierdzenie tego faktu mamy bardzo dobitne: senat gdański zawiesił na przeciąg 3-ch miesięcy organ socjalistów gdańskich „Danziger Volksstimme“ za artykuły, demaskujące panoszenie się hitlerowców w Gdańsku i wykazujące faktyczną bezsilność senatu wobec tych band, niebezpiecznych zarówno dla pokoju zewnętrznego, jak i wewnętrznego. Nawiasem mówiąc polska prasa socjalistyczna, z powodu „krzywdy“ jaka spotkała jego bratni organ na terenie Gdańska, czyni zarzut rządowi polskiemu z powodu... odwołania Strassburgera ze stanowiska wysokiego komisarza Rzeczypospolitej w Gdańsku. Jasną jest rzeczą, że zaostrenie stosunków pomiędzy Polską i Gdańskiem, nastąpiło bynajmniej nie z powodu ustąpienia wysokiego komisarza Strassburgera. Natomiast widoczne jest, że właśnie po tym fakcie jesteśmy bliżej jasnej oceny realnej sytuacji w Gdańsku, aniżeli byliśmy dawniej. Coraz jaśniejszą np. staje się rola hr. Graviny, wysokiego komisarza ligi narodów w w. m. Gdańsku. Hr. Gravina najwidoczniej stał się poprostu narzędziem w ręku intrygantów hitlerowskich, którzy skorzystali z sympatii, jakie ma wysoki komisarz ligi narodów do hitleryzmu. Okazuje się bowiem, że, pomimo wszelkich zaprzeczeń, nie kto inny tylko hr. Gravina był źródłem alarmów, które wstrząsnęły chwilowo Europą o rzekomo zamierzonym przez Polskę zajęciu Gdańska w dniu 1-go maja.

Wprawdzie hr. Gravina nie był może bezpośrednim inspiratorem wiadomości, lansowanych przez korespondenta „Daily Expressu“, ale organ socjalistów gdańskich „Danz. Volksstimme“ podał treść jego raportu, złożonego do sekretariatu ligi narodów, w którym wskazuje on na niebezpieczeństwo agresji militarnej ze strony polskiej przeciw-

ko Gdańskowi. Naciskany obecnie przez korespondentów prasy zagranicznej w Genewie, hr. Gravina nie dał kategorycznej odpowiedzi. Jedynie przez sekretarza swego kazał oznajmić, że nie ma nic do dodania do swego poprzedniego oświadczenia, złożonego w Gdańsku. Zachowanie się hr. Graviny bynajmniej nie rozprasza tych mroków, jakie ostatnio zgęściły się dokoła jego osoby. I dlatego, jakkolwiek opinia polska przyjmuje z zadowoleniem wiadomości, jakie świeżo nadeszły z Genewy, gdzie dr. Ziehm, prezydent senatu gdańskiego, trzykrotnie dostał po łapach przy rozpatrywaniu nieskończonych sporów pomiędzy Polską i Gdańskiem, to jednak stosunkowo pomyślnie dla Polski załatwiono paru spraw bieżących nie jest bynajmniej zażegnaniem głównego niebezpieczeństwa dla polski i Europy, jakim jest „opanowanie“ Gdańska przez bandy hitlerowców.

Liga narodów ma obecnie stwier-

dzone ponad wszelką wątpliwość fakty:

1) opanowanie w. m. Gdańska przez oddziały szturmowe hitlerowców, co stwierdził, w imieniu swej partii pos. Göhring z trybuny Reichstagu w d. 10-go maja.

2) przygotowanie przez oddziały szturmowe zatargu pogranicznego z Polską, co stwierdził w tymże dniu 10-go maja z tejże trybuny Reichstagu gen. Groener, min. spraw wewnętrznych i Reichswehry.

3) stanowisko hr. Graviny, który nie tylko tolerował opanowanie Gdańska przez hitlerowców, ale je nawet usprawiedliwiał, kompromituje urząd wysokiego komisarza i wypacza istotne jego zadania, a nawet im się przeciwstawia.

Mamy nadzieję, że z zestawienia tych faktów — liga narodów, powołana do czuwania nad pokojem Europy i świata, potrafi wysnuć należyte konsekwencje.

Asper.

Redukcja zaległości podatkowych przy spłacie ratami.

Przyznane ostatnio przez rząd ulgi w spłacie podatku przemysłowego dają płatnikom tego podatku sposobność do szybkiego uwolnienia się od poważnych ciężarów zaległości. Za zaległości uważane są kwoty, które powstały przez 1.4.1931 r. Wszystkie natomiast należności podatkowe, powstałe po 1 kwietnia 1931 r. uważane są za bieżące i podlegają bezwzględnej egzekucji.

Okres ulgowy dla spłaty zaległości podatku przemysłowego trwa od 1 maja do dnia 1 września br. — kto więc nie skorzysta w tym okresie z przyznanych ulg, ten będzie musiał zapłacić w całości pozostałą zaległość podatkową wraz z należnymi karami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi.

Należy podkreślić, że w okresie ulgowym kary nie są liczone od sum spłacanych za cały czas od daty powstania zaległości.

Wysokość ulgi, z której korzystają mogą płatnicy podatku przemysłowego, zależy od terminu, w którym płatnicy ci uiszczą część lub całość zaległości:

1) płatnikom, którzy spłacą część lub całość zaległości w maju br. zostanie umorzona tytułem bonifikaty 50 proc. wpłaconej sumy;

2) płatnicy, którzy będą spłacali swe zaległości w czerwcu i lipcu otrzymują 35 proc. bonifikaty wpłaconej sumy;

3) wreszcie dla płatników spłacających w sierpniu br. 25 proc. wpłaconej sumy.

Bonifikaty uzyskuje każdy płatnik bez względu na to, czy spłacił całą za-

ległość czy też tylko część zaległej kwoty.

Z bonifikat jednak będą mogli korzystać tylko ci płatnicy, którzy zapłacili wszystkie przypadające od nich bieżące należności podatku przemysłowego. Warunek powyższy nie obowiązuje płatników, którym władze skarbowe należności te odroczyły lub rozłożyły na raty i którzy do dnia spłaty zaległości zapłacili zapadłe już raty.

Jak z powyższego wynika, przyznane ulgi są bardzo duże. Korzyści wynikające z jaknajszybszego spłacania zaległości w okresie ulgowym ilustruje najlepiej następujący przykład.

Płatnik, który posiada zaległość w podatku przemysłowym od obrotu za 1929 r. w sumie 1.000 zł. może ją zlikwidować w maju br. kosztem 666 zł., w czerwcu i lipcu może zlikwidować tę zaległość kosztem 749 zł., a w sierpniu br. — kosztem 800 zł. Reszta zostaje umorzona tytułem bonifikaty.

O ile zaległość nie zostanie spłacona dobrowolnie do końca sierpnia b. r., będzie ściągana w drodze egzekucji, przy czym płatnik zmuszony będzie zapłacić nie tylko zaległą sumę 1.000 zł., lecz i kary za zwłokę, wynoszące w tym przykładzie kwotę 426 zł. po 1 i pół proc. mies., nie licząc kosztów egzekucyjnych.

Ogółem więc płatnik będzie musiał zapłacić 1.420 zł. zamiast 666 zł., gdyby zapłacił je dobrowolnie w maju, a więc o 754 zł. więcej przy sumie zaległości 1.000 zł.

Stan bezrobocia w poszczególnych zawodach.

Na ogólną liczbę 318.463 bezrobotnych w całej Polsce, zarejestrowanych na dzień 7 b. m., bezrobocie w poszczególnych zawodach przedstawiało się następująco:

Górnicy — 21.745 (w tem Sosnowiec 1.942, Drohobycz 944, Śląsk 16.930), hutnicy w metalu — 7.387 (Śląsk 6.603), seklarze — 2.892 (Piotrków 588), metalowcy — 35.109 (Warszawa 4.566, Śląsk 11.019), włókiennicy — 25.958 (Łódź 16.783), robotnicy budowlani — 34.674

(Warszawa 2.896, Śląsk 10.657), pracownicy umysłowi — 43.505 (Warszawa 3.700, Łódź 3.938, Poznań 4.935, Śląsk 7.789). Liczba bezrobotnych robotników niewykwalifikowanych wynosiła 125.114 osób. Częściowo zatrudnionych było 145.116 osób, z czego przez 1 dzień w tygodniu pracowało 5.064 osób, przez 2 dni — 13.038, przez 3 dni — 29.134, przez 4 dni — 39.380, oraz przez 5 dni w tygodniu — 28.500 osób.

Zasypany w 12-metrowej studni

TOMASZÓW, 12. 5. W dniu wczorajszym podczas naprawiania studni w Tomaszowie Mazowieckim zawałło się cembrowanie i masy ziemi przysypały dwu studniarzy, Aleksandra Cygana i jego syna, Stanisława. W chwili katastrofy obaj znajdowali się na głębokości 12 mtr.

Wezwana straż ogniowa przystąpiła przy pomocy mieszkańców do akcji ratunkowej. Jak zdołano stwierdzić, ma-

sy ziemi osiadły na zwałonem rusztowaniu. Przez ziemię przebito do wnętrza studni rury stalowe, przez które doprowadzony był tlen. Aleksander Cygan jeszcze żyje, syn jego zmarł.

Przy pomocy komunikacji rurowej studniarz prosił prowadzących akcję ratunkową, by usuwali ziemię bardzo ostrożnie, gdyż wskutek wstrząsów piassek zasypuje go coraz bardziej.

19
maja
Już
20
maja

ciągnięcie I klasy
Państwowej Loterii Klasowej

Główną wygraną

MILJON zł.

zdobędziesz kupując los
w największych i najszczęśliwszych kolekturach w Zagł. Dąbr
Józefa HLAWSKIEGO

w Sosnowcu, 3-go Maja 28,
w Będzinie, Malachowskiego 1,
w Dąbrowie Górnej, 3-go Maja 4,
w Zawierciu, 3-go Maja 1,
w Grodzku, Kościuszki 3,
w Czeladzi, Kościelna 3.

Co drugi los wygra!

Cena losów
1/1 — zł. 40, 1/2 — zł. 20, 1/4 — zł. 10.

Wojewoda Paciorkowski i prezes nacz. komitetu do spraw bezrobocia p. Klarner w Zagłębiu.

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych, w gabinecie p. starosty w Będzinie odbyła się konferencja powiatowego komitetu do spraw bezrobocia z udziałem: wojewody kieleckiego Paciorkowskiego, preza naczelnego komitetu do spraw bezrobocia w Polsce b. ministra Klarnera i naczelnika wydziału ministerjum pracy i opieki społecznej p. Grunwald^a. Ponadto w konferencji wzięli udział kierownicy miast Zagłębia, inspektor pracy inż. Federowicz i kierownik urzędu pośrednictwa pracy w Sosnowcu, radca Janik.

Na konferencji omawiana była sprawa przeprowadzonej dotychczas akcji bezrobocia na terenie Zagłębia, jak również zastanawiano się nad dalszymi w tym kierunku projektami.

Po konferencji wojewoda Paciorkowski i prezes Klarner w towarzystwie starosty Boxy i prez. Madeyskiego udali się samochodem do Dąbrowy na zwiedzenie nowobudujących się ogródków działkowych na Florze. Budową ogródków działkowych żywo zainteresował się prezes Klarner, przyrzekając jednocześnie ze swej strony pomoc finansową na dalsze rozwinięcie tak pożytecznej akcji. Stamtąd udano się do biura komitetu spraw bezrobocia w Dąbrowie, gdzie p. Berbecka i p. Cholewicka zreferowały w krótkich słowach działalność komitetu na terenie miasta.

O godz. 4 popoł. b. minister Klarner wyjechał do Warszawy, a woje

woda Paciorkowski powrócił samochodem do Kielec.

LIKWIDACJA KOMITETÓW DO SPRAW BEZROBOCIA W POW. OLKUSKIM.

Powiatowy komitet bezrobocia w Olkuszu opracowuje obecnie sprawozdanie ze swej działalności za okres od października ub. r. do końca kwietnia bież. r. w celu zlikwidowania swej działalności. Ze sprawozdań z poszczególnych miesięcy wynika, że liczba zakwalifikowanych w całym powiecie do pobierania zasiłków wynosiła: w listo-

padzie 2813 rodzin, grudniu 2714 rodz., styczniu 2956 rodz., lutym 3412 rodz., marcu 3808 rodz. Cyfry te stale się zwiększały wskutek wyczerpywania się zasiłków z akcji ustawowej. Największe skupienie bezrobotnych miało miejsce w Bolesławiu, Ogrodzieńcu i Olkuszu.

Obecnie wpływy gotówkowe i w naturze na bezrobotnych ustały, pomimo to powiatowy komitet postanowił jeszcze do końca roku szkolnego utrzymać dożywianie dziatwy przy komitetach w Bolesławiu, Ogrodzieńcu i Pili-
cy.

Nieprawdopodobne stosunki na kopalni „Flora” w Dąbrowie.

TRAGICZNA ŚMIERĆ GÓRNIKA ś. p. A. BARGIEŁA.

Otrzymał list z Dąbrowy, który poniżej w streszczeniu zamieszczamy, ograniczając się do podania faktów:

W dniu 9 bm. wskutek oberwania się kamienia ze stropu na kop. „Flora” zraniony został górnik Antoni Bargieł.

Wypadek miał miejsce o godz. 10 min. 20 wieczorem, lekarz i felczer przybyli dopiero nazajutrz o godz. 8 min. 30 rano, stwierdzając, że śmierć musiała nastąpić niedawno, gdyż zwłoki są ciepłe.

„Zapomniano” więc o wezwaniu lekarza natychmiast, co mogło się przyczynić do zgonu śp. Bargieła. Po wypadku szukano noszy przez 40 minut, niesiono zranionego przez t. zw. „upadkową” pół godziny, na sztygara czekano 35 minut.

Dopiero o godzinie 1 min. 55 złożono śp. Bargieła w trupiarni, bez stwier-

dzenia czy nastąpił już zgon, czy też ofiara wypadku żyje jeszcze.

Przy ratowaniu nieszczęśliwego lano mu do ust ciepłą wodę z zawartością gazu karbidowego z lampy górniczej. A przecież w myśl przepisów powinny być pod ręką beczki z wodą.

Dyrekcja kopalni do godz. 11 rano następnego dnia nie zawiadomiła władz o wypadku, tak, że władze same zainteresowały się śmiercią śp. Bargieła.

Oczywiście wskutek opóźnienia utrudniono czynności komisji sądowo-lekarskiej i nie przeprowadzono sekcji zwłok.

Ś. p. Bargieł wywalczal ongiś ojczyznę granicę z bronią w rękę i 5 lat pozostawał w niewoli.

Dziś poskapiono mu pomocy lekarskiej zaraz po wypadku, co zdarzyło mu się w innej walce — o kawałek chleba.

Uruchomienie fabryki szkła w Zawierciu

NARAZIE ZNAJDZIE PRACĘ 450 ROBOTNIKÓW.

W ostatnich dniach, w ministerjum pracy i opieki społecznej w Warszawie pod przewodnictwem naczelnika Ulanowskiego, odbywała się konferencja przedstawicieli dyrekcji i robotników fabryki szkła w Zawierciu.

W rezultacie obrad osiągnięte zostało porozumienie co do uruchomienia fabryki i obniżki płac.

Płace obniżone zostają od 18 do 20 proc., przy utrzymaniu większości świadczeń ze strony fabryki.

Robotnicy zamieszkali w domach fa-

brycznych korzystać będą z mieszkań w formie niezmiennych, zamieszkali natomiast w prywatnych domach, otrzymywać będą ryczałt nieco zmniejszony. Zmniejszony nieco również będzie i przydział węgla.

Fabryka zatrudni narazie 450 robotników po 3 dni w tygodniu.

Po uruchomieniu pieca, tj. w ciągu siedmiu tygodni, fabryka zatrudni ogółem 800 robotników na 6 dni w tygodniu.

Włoszczowskie ogarnęła łuna pożarów

SPŁONEŁO 12 ZAGRÓD WRAZ Z INWENTARZEM, STRATY SIĘGAJĄ 35.000 ZŁ.

W ostatnich dniach powiat włoszczowski nawiedziła fala pożarów, która ogarnęła 5 wsi.

We wsi Obiechów, pow. włoszczowskiego, w zabudowaniach sukcesorów po zmarłym J. Jedrychowskim wybuchł pożar, który przeniósł się na sąsiednie zabudowania i zniszczył ogółem 2 domy mieszkalne, stodołę wraz ze zbożem i narzędziami gospodarskimi. Ponadto w czasie pożaru spaliły się 2 konie, 5 krów i cielę oraz większa ilość łańcuch domowego. W czasie ratowania mienia odniósł oparzenia twarzy i rąk Szaja Sztajn z Obiechowa. Ogólne straty wynoszą około 10.000 zł. Pożar powstał wskutek wadliwej konstrukcji komina.

We wsi Bogdał, pow. włoszczowskiego, w zabudowaniach Teodora Szlęka wybuchł pożar, który następnie przeniósł się na sąsiednie zagrody i zniszczył ogółem 3 domy mieszkalne, 6 stodół wraz ze zbożem i narzędziami rolniczymi oraz 2 krowy, 2 konie, 25 gęsi i 15 kur. Straty spowodowane pożarem wynoszą 10.664 zł. Pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

We wsi Radków, pow. włoszczowskiego, w zabudowaniach Piotra Bol-

dowskiego wybuchł pożar, który zniszczył 2 domy mieszkalne i 2 stodoły wraz z narzędziami gospodarskimi i sprzętami domowymi. Straty wynoszą 5.845 zł.

W zabudowaniach Anieli Ludyni, we wsi Drobomierz, pow. włoszczowskiego wybuchł pożar, który strawił 2 domy, zboże oraz narzędzia gospodarskie. Straty sięgają 3.000 zł.

We wsi Chlewice, pow. włoszczowskiego, w zabudowaniach Marjanny Nowickiej i Stanisława Ancykowskiego wybuchł pożar, który strawił 2 domy, 2 świny oraz sprzęty gospodarskie. Straty wynoszą 3.500 zł. Przyczyną pożaru nie ustalono.

We wsi Wymysłów, pow. miechowskiego, w zabudowaniach Andrzeja i Franciszka braci Warcholów wybuchł pożar, który zniszczył domi mieszkalny i chlewy, wartości 2.351 zł. Ustalono, iż ogień wznicił Andrzej Warchala, celem otrzymania premii asekuracyjnej. Podpalacza aresztowano i przekazano władzom sądowym.

Ogółem pożar strawił 12 domów mieszkalnych, 15 stodół, 6 krów, 4 konie, 2 świny i 60 szt. drobin.

Ogółem straty spowodowane pożarem wynoszą 35.000 zł.

KATOWICE.

Piątek, 13 maja.

11.45. Codz. Przgl. Polsk. z Warsz. 11.58. Sygnał czasu. 12.10. Płyty gram. 13.20. Kom. met. 14.55. Kom. Polsk. Zw. Zrzeszeń Gosp. Wojew. Śl. 15.15. Pogad. Cioei Heli. 15.25. Odczyt z Warsz. 15.50. Intermezzo muzyczne. 16.20. Odczyt ze Lwowa. 16.40. Praktyczne rady z dziedziny kosmetyki. 16.55. Angielski. 17.10. Odczyt z Wilna. 17.35. Koncert popoł., 18.50. Rozmaitości. 19.05. Odcinek powieściowy. 19.20. „Czy i jak może wido-dzieć cehronie przyrodę”. 19.40. Kom. sportowe. 19.45. Transm. z Warsz. 22.50. Program na dz. nast. 23.00. Skrzynka poczt. w jęz. francuskim.

—000—

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś w piątek, po cenach najniższych od 50 gr. do 1 zł „Ludzie w hotelu”, 14 obrazów pg. powieści Vicki Baum, osnutych na tle życia w największym hotelu berlińskim. Bohaterami tej interesującej sztuki są ludzie różnych klas i zapatrywań: artyści, businessmeni i wykołajęcy. Początek widowiska punktualnie o godz. 8.30, koniec o 11.20 wiecz. Przedprzedaż biletów w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 maja 8.

W sobotę, 14 bm. o godz. 8.30 wiecz. — premiera wesołej komedji, świetnych autorów francuskich Berra i Verneila pt. „Mecenas Bolbec i jego małż”. Udział biera czołowi art. naszego zespołu pp.: Sobotkowska, Tańska, Zbierowska, Horowicz, Palański i Szafranski. Sztukę reżyseruje dyr. Tański. Widowisko to jest urządzone w związku z tygodniem czerwonego krzyża i dochód z niego przeznaczają się na cele tej instytucji. Ceny miejsc od 1 do 5 zł. Wolne wejścia i wszelkie zniżki — nieważne. „Mecenas Bolbec i jego małż”, ukaże się poraz drugi w niedzielę wieczorem o godz. 8.30.

Z KIELC.

(k) W sali kieleckiej rady powiatowej BBWR. odbyło się zebranie członków sekcji rolnej, w którym między innymi wzięli udział poseł Tomasz Kozłowski, senator Miciński, starosta Polembalski, kierownik sekretariatu wojewódzkiego Zaleski. Na zebraniu omówiono zagadnienia rolne powiatu kieleckiego i sprawy pomocy rolnictwa w okresie przedwiozowym.

(k) Przedłużenie umowy dla dozorców i służby domowej. Onegdaj w inspektoracie pracy, pod przewodnictwem inż. Kulickowskiego odbyła się konferencja, na której zawarta została umowa zbiorowa między stow. właścicieli nieruchomości chrześcijan i stow. wł. nieruchomości żydów, a związkami zaw. dozorców i służby domowej w Kielcach na podstawie której zostały utrzymane dotychczasowe warunki pracy i płacy.

Właściciele domów na peryferiach miasta zobowiązali się ponadto zatrudnić po 1 dozorego na 3-4 domów, by w ten sposób zmniejszyć ilość bezrobotnych w Kielcach.

(k) Ujęcie zbrodniczego gwałciela. Mamy do zanotowania nowy jaskrawy objaw zupełnego zdziwienia seksualnego w Częstochowie. W dniu 8 maja o godz. 9 rano jakiś młody mężczyzna zaciągnął do krzaków 12-letnią Stanisławę Flak, która pasła krowę przy torze kolejowym w pobliżu przejazdu Trzepizury i usiłował dokonać na niej ohyd-nego gwałtu.

Policii udało się ustalić, że zwyrodniałcem tym jest 21-letni Wacław Majchrzak, zamieszkały w jednej z pobliskich wiosek. Ten sam Majchrzak w prawie analogicznych okolicznościach przed kilkunastu dniami zgwałcił 8-letnią dziewczynkę ze wsi Aleksandra.

(k) Kradzieże. Franciszek Kuta, mieszkaniec wsi Niewachłów, pow. kieleckiego, zameldował w komisariacie P. P., że w czasie pobytu w magazynie zbożowym przy ul. Piotrkowskiej w Kielcach skradziono mu z kieszeni 35 zł. Katarzynie Szarek, zam. w Kielcach na przedmieściu Baranówek, w poczekałni dr. Goldsztajna przy placu Wolności, złodziej skradł z torebki 4.40 gr.

(k) Wyludził pieniądze. Władysław Krawczyk, mieszkaniec wsi Wólka, pow. koneckiego, zameldował w komisariacie, że Jankiel Sztajman, zam. przy ul. Tylnej, nr. 1 wyludził od niego pod pozorem dania mu posady dozorego domowego 35 zł. got., których zwrócić nie chce.

(k) Usiłowała popełnić samobójstwo. Akuszerka Jadwiga Lewandowska, zam. we wsi Wzdół Rządowy, pow. kieleckiego, w zamiarze samobójczym wypila większą ilość lysolu. Po udzieleniu desperacko pierwszej pomocy, w stanie niezagrażającym życiu pozostawiono ją na kuracji w domu.

Przyuczyny rozpaczliwego kroku nie ustalono.

(k) Kino i teatr. Kino „Czwartak” — „Odrodzenie”, według słynnej powieści Iwa Tolstoja.

Dziś o godz. 8 wiecz. w teatrze polskim „Proces Mary Dugas”.

KRONIKA.

Maj. 13. Piątek. Dziś: Serwacego. Jutro: Bonifacego. Wschód słońca: 4.0. Zachód słońca: 7.21. **RADJO** WARSZAWA.

Piątek, 13 maja. 11.20. Kom. meteor. 11.45. Codz. Przgl. Prasy Polsk. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. 1) Mascagni: Maski — uwert. (ork. Med. jol.). 2) Gaertner: Taniec wiedeński. 3) Hummel: Rondo (Friedmann, fort.). 4) Bizet: Arja z op. Carmen. 5) Halevy: Arja z op. Żydówka itd. 13.20. Urz. kom. PIM. 13.35. Utwory wiolonczelowe płyty. 14.45. Muzyka lekka. 15.05. Kom. gospod. i giełda pien. 15.15. Z życia Polsk. Zesp. Śpiew. 15.25. Film a poradnictwo zawo-dowe. 15.45. Kom. dla zeglugi i rybaków. 15.50. Pieśni ludowe. 16.20. Odczyt ze Lwowa. 16.40. Płyty. 16.55. Angielski. 17.10. Odczyt z Wilna. 17.35. Koncert po południowy. 18.50. Rozmaitości. 19.15. Tr. z Wilna. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Urz. kom. PIM. 19.35. Płyty. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Pogad. muz. 20.15. Koncert symf. z Filh. Warsz. W przerwie feljton p. t. Szlakiem powieści polskiej. 22.40. Dodatek do Pras. Dz. Radj. 22.45. Urz. kom. PIM. i kom. policyjny. 22.50. Muzyka taneczna.

WARSZAWA.

Sobota, 14 maja. 11.20. Kom. Meteor. 11.45. Codz. Przgl. Prasy Polskiej. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Poranek szkolny ze Lwowa. 12.45. Płyty. 13.20. Urz. kom. PIM. 13.35. Płyty. 14.45. Płyty. 15.05. Kom. gosp. i giełda pien. 15.15. Kom. Gł. Zw. Straży Poż. 15.25. Odczyt ze Lwowa. 15.45. Kom. Centr. Biura Hydr. 15.50. Płyty. 16.10. Radjo-kronika. 16.30. „O plan-cie Wenus”. 16.55. Słuchowisko ze Lwowa. 17.20. Instrumenty i głos ludzki w muzyce. 18.00. Naboż. Majowe z Wilna. 19.00. Rozmaitości. 19.25. „Bież. wiad. roln.” 19.35. Program na dz. nast. 19.40. Wiad. sportowe. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. „Na widnokręgu”. 20.15. Muzyka lekka. 21.55. Feljton. 22.10. Koncert chopinowski. 22.40. Dod. do Pras. Dz. Radj. 22.45. Urz. Kom. PIM. i kom. policyjny. 22.50. Muzyka taneczna.

(k) Rzuciła dziecko i zbiegła. Na ul. Bodzentyńskiej w Kielcach, wydarzył się onegdaj niezwykle wypadek.

Do panny Teofili Zalałówny, zam. w Zawierciu, przy ul. Szkolnej nr. 10, podeszła nieznana kobieta z dzieckiem na ręku i poprosiła ją o chwilowe zatrzymanie dziecka, gdyż musi pójść za osobistą potrzebą. Nie przeczuwając nie złego panna Teofila wzięła dziecko i przytuliła jak swoje.

Mijały godziny, a matka nie wracała... Zalałówna nie wiedząc co począć, chodziła z płaczącym z głodu dzieckiem do wieczora po ul. Bodzentyńskiej.

Ulitował się nad nieszczęśliwą policjant i umieścił dziecko w wydziale opieki społecznej magistratu m. Kielce. Za matką policja wszczęła poszukiwania.

—o—

Z ŻYCIA CODZIENNEGO.

Optymista i pesymista

Zaszedłem do cukierni na pół czarnej.

Przy sąsiednim stoliku siedziało dwóch obywateli, prowadząc ożywioną dyskusję na temat obecnych ciężkich czasów.

— Tak dłużej być nie może...

— Co z ciebie za pesymista? Ja jestem optymistą i mówię, że będzie tak źle dłużej...

— Możliwe! Ale wiesz, mówię, że w Sosnowcu lepiej jest z pieniędzmi...

— Warjat z ciebie!...

— Dlaczego warjat... Przecież jest lepiej z pieniędzmi, aniżeli bez nich...

Zdażyłem tylko tyle uchwycić, ale są to rozmówki tak powszednie, że ilustrują życie codzienne dzisiejszych ciężkich czasów.

—o—

Z SOSNOWCA

(s) Podoficerowie rezerwy koła Sosnowiec. W związku z przyjęciem kombatanów włoskich w dniu 16 maja w Olkuszu zarząd koła organizuje dwudniową wycieczkę do Olkusza i okolic, dla swych członków i ich rodzin. Zbiórka odbędzie się 15 maja o godzinie 7.30 rano w lokalu związku. Przejazd ze zniżką 50 proc. Mundurowi winni zgłosić się obowiązkowo.

Strzelanie o odznakę strzelecką II i III klasy odbędzie się dnia 14 maja br. o godzinie 13.30 na strzelnicy PW. i WF. ul. Aleja.

(s) Kradzież płaszcza. J. Kossernt, am. przy ul. Swobodnej 4, zameldował w komisariacie policji, że z poczekalni obrońcy sądowego Heftmana, skradziono mu płaszcz, wartości 80 zł.

—o—

Z BĘDZINA.

(b) Przemysłnicy sacharyny. Straż graniczna w Będzinie zatrzymała przemysłników: Knoblera, stałego mieszkańca Dąbrowy i Kowalską z Sosnowca.

Przy przemysłnikach znaleziono 17 kg. sacharyny, pochodzenia zagranicznego. Przekazano ich władzom sądowym.

Krwawa bójka o ziemię sporną we wsi Rykoszyn pod Kielcami.

Dwaj zamożni gospodarze wsi Rykoszyn w pow. kieleckim Jan Wijas, lat 41 i Antoni Ziętał, lat 60, wiedli ze sobą już od dłuższego czasu zacięty spór o ziemię, który ostatnio zakończył się tragicznie. Onegdaj Jan Wijas udał się w pole z plugiem orać sporną ziemię, czemu kategorycznie sprzeciwił się Ziętał.

Zawiązała się między nimi ostra sprzeczka, która zamieniła się w krwawą bójkę — podczas której na pomoc

Wijasowi przybył Kazimierz Mróz, lat 20, który zadał Ziętałowi kilka silnych uderzeń motyką w głowę.

Zalany krwią Ziętał upadł na ziemię. Wijas i Mróz zbiegli, zostali jednak aresztowani i przekazani władzom sądowym.

Ziętała przewieziono do szpitala, gdzie lekarz ordynujący skonstatował pęknięcie kości ciemieniowej i zaliczył ranę jako ciężkie uszkodzenie ciała.

Spać po obiedzie czy nie spać?

KILKA UWAG HIGJENICZNYCH.

Czy należy czy też nie należy spać po obiedzie?

Oba poglądy mają zaciętych zwolenników i równie zaciętych przeciwników. Naogół higieniści i lekarze utrzymują, że sen po obiedzie jest raczej dla naszego zdrowia.

szkodliwy.

Już rzymianie ułożyli przeciwko sadowi: Post coenam stabis aut passus mille meabis, co znaczy: „Po jedzeniu nie należy stać albo przejść tysiąc kroków“. Ten pogląd i dzisiaj naogół jest wyznawany przez higienistów i lekarzy. Ich zdaniem sen po obiedzie wstrzymuje funkcje

trawienia

wywołuje ociężałość, nadmierne tykanie, zaburzenia w obiegu krwi, a w związku z tym często bóle głowy ogólnie poczucie niezadowolenia i silne zmęczenie. Dlatego zdaniem tych uczonych — należy po obiedzie odbyć krótki i nie wyczerpujący spacer lub też pozostać wprawdzie w pokoju, lecz oddać się łatwemu nie męczącemu zajęciu fizycznemu. Natomiast wszelka praca umysłowa po o-

biedzie zwłaszcza intensywna, jest stanowczo szkodliwa i należy jej unikać.

Nie brak higienistów, którzy powiadają, że niektóre organizmy wymagają po obiedzie krótkiej drzemki.

Osoby takie, jeśli nie położą się po obiedzie choćby na kwadrans, tracą zupełnie resztę dnia dla wszelkiej intensywnej i pożytecznej pracy. Chodzą skwaszeni, zmęczeni, bez humoru i niezdolni są do żadnego trudniejszego i bardziej wyczerpującego zajęcia.

Z tego wynikałoby, że pożyteczność czy szkodliwość drzemki poobiedniej zależy od warunków

indywidualnych

danego organizmu. Jeśli ktoś czuje się dobrze po drzemce, niech nie robi sobie nic z powag naukowych i spokojnie się na kwadransik położy. Kto jednak po takim śnie czuje się źle — niech poprostu nie śpi...

O jednym tylko należy pamiętać, że dłuższy sen po obiedzie jest bezwarunkowo szkodliwy.

Fotografowanie na daleki dystans.

„Times“ zamieścił niezwykle ciekawą fotografię wybrzeży francuskich dokonaną przez fotografa po angielskiej stronie, w porcie Dover. Fotografia została wykonana w dniu mglistym, pochmurnym, w warunkach bardzo niepomysłnych. A jednak na kliszy zarys wybrzeży francuskich wy-

szedł zupełnie czysto. Stało się to dzięki użyciu aparatu fotograficznego nowego systemu o długiej harmonijce, którego wnętrzu było oświetlone promieniami infra - czerwonymi, które — jak wiadomo — przenikają ciemnie, a w danym wypadku utorowały sobie drogę poprzez mgłę.

Amerykańskie obyczaje.

Trzej uzbrojeni bandyci wtargnęli do zecerni dziennika chicagowskiego „Chicago Globe“, związali zecerów, porzobili maszyny, zabrali cały nakład pisma, załadowali go na auto i odjechali. Jak zeznał później redaktor pisma, napad na zecernię spowodowany został

przez wydrukowanie w „Chicago Globe“ kilku artykułów o treści politycznej, w których atakowano ostro deputowanych Stanu Illinois, demaskując ich stosunki z gangsterami i wyświadczone tym ostatnim przez posłów usługi.

Mąż za miliony

(POWIEŚĆ)

164

Co pani powiedziałaś temu człowiekowi, że go to tak w jednej chwili zgubiło i upokorzyło? — zapytał Celestyn.

— Zapytałam go tylko: — „Więc pan nie nazywasz się już Juljusz Mercier?“

Valandelle rzucił się, usłyszawszy te słowa.

— Jaki to więc to on?

— Ten, którego poszukiwałam.

— I pani przeszkodziłaś mi zabić go, wtedy gdy życie jego miałem na końcu mej szpady...

— On należy do mnie! — odrzekła Magdalena i dała mu znak, by nie pytał ją więcej w tej kwestji.

XIII.

Następnie zwracając się do stangreta, zapytała:

— Czy będziemy mogli naszymi końmi dojechać do Paryża?

— Będziemy mogli, ale chyba po trzech godzinach odpoczynku.

— Trzy godziny, to za długo czekać... Pozostań więc z końmi w Cesson i wróć do domu jutro, my zaś odjedziemy koleją. Odwieź nas tylko do dworca...

Siadła do powozu z Walentyną, Celestyn zaś ze świadkami postępowali obok piechotą.

— Kochany doktorze — rzekła, podając mu rękę. — Byłam nieposłuszną twoim przepisom... Zalecałeś mi przede wszystkim spokój, gdy tymczasem dzień dzisiejszy pełen był dla mnie strasznych wzruszeń.

— Mogły one zabić wężły organizm pani...

— Być może... a tymczasem nie tylko, że nie czuję się gorzej, lecz przeciwnie znacznie lepiej! Jestem przekonana, że utrudzenie i wzruszenia dnia dzisiejszego przyspieszą mój powrót do zdrowia.

— Z naturą kobiecą wszystko jest możliwe! — odrzekł doktor śmiejąc się. — Sama logika nawet się myli...

— Panie Valandelle, wszak zaprosisz tych panów na obiad? — rzekła Magdalena do markiza, postępującego przy drzwiczkach powozu.

— Ależ naturalnie...

— Jeżeli przyjaciele pańscy zechcą uczynić mi przyjemność i zaszczyt, przyjmując moje zaproszenie, więc może zbierzemy się u mnie.

— Przyjmujemy z całego serca — odrzekli razem pp. d'Aurillac i de Nattes.

Przybyli do dworca kolejowego

w Cesson, gdzie Celestyn zawiadomił telegraficznie służbę Magdaleny o zamierzonym zebraniu się całego towarzystwa na obiad.

W dziesięć minut później pociąg uniósł wszystkich do Paryża.

Mówimy wszystkich, gdyż hr. de Lucenay i pp. Vervey i Saint-Roman odjechali także tym samym pociągiem.

Hrabia i świadkowie pogrążeni byli w zadumie.

Po niejakiem czasie Saint-Roman przerwał milczenie zapytaniem:

— Więc ty, kochany hrabio, znałeś Damę w szmaragdach?

Juljusz de Lucenay zadrzał, przeciągnął dłonią po czole, jak gdyby chciał odpędzić jakąś myśl przykrą i odrzekł:

— Znałem kobietę, lecz nie wiedziałem, że to ona nosiła to nazwisko

— Co ona ci powiedziała, żeś się tak zmieszał, że aż szpada z rąk ci wypadła i przeprosiłeś Valandelle, którego tak ciężko obraziłeś?

— Przypomniała mi pewien wypadek z przeszłości!... upuściłem szpadę, lecz byłbym ją nawet złamał, gdyby była tego żądała!... Byłbym ukląkł przed markizem de Valandelle, gdyby mi była rozkazała!

Wiem, że to wam wydaje się dziwnym, lecz nie pytajcie mnie o to — jest to tajemnica rodzinna.

(b) Kursy gospodarstwa domowego. Staraniem narodowej organizacji kobiet odbędzie się w Będzinie, w lokalu na Górze Zamkowej kursy gospodarstwa domowego. Początek kursów we wtorek dnia 17 bm.

(b) Z życia placówek oświaty pozaszkolnej pow. będzińskiego. W klubie pracowników samorządowych w Będzinie odbyła się herbatka pożegnalna z okazji wyjazdu z Zagłębia p. Romana Chmielewskiego, referenta kulturalno-oświatowego wydz. powiatowego sejmiku będzińskiego. W herbatce wzięło udział 35 osób z pośród pracowników oświatowych, delegatów świetlic i zaproszonych gości. Przemówienie pożegnalne w imieniu pracowników oświatowych wygłosił p. S. Garbiński, podnosząc zasługi p. R. Chmielewskiego na polu oświaty pozaszkolnej w powiecie będzińskim. Następnie przemawiał inż. L. Berbecki.

(b) Samowola rzeźników. Mieszkańcy Będzina uskarżają się, że miejscowi rzeźnicy, sprzedając mięso nie stosują się do obowiązujących cenników. Komisja cennikowa ustaliła cenę mięsa wulowego na 1 zł. 20 gr. za kilogram. Rzeźnicy natomiast lekceważą sobie cennik, pobierając bezceremonialnie za kilogram mięsa wulowego 1.50 gr. Chcąc ukrócić samowolę pp. rzeźników należy o każdym wypadku żądać od policji, która spisze odpowiedni protokół i winnego ukarze.

(b) Zabawa dla dzieci. Patronat opieki nad sierotami i starcami miasta Będzina, urządza dnia 15 bm. o godz. 2-jej popoł. w lokalu klubu marsz. Piłsudskiego, Sączewska ur. 5 (parter, o. ficyna) wielką zabawę dla dzieci: kółko szachowe, kotyljony itp. Przez cały czas zabawy przygrywać będzie orkiestra doborowa. Bufet na miejscu. Ceny biletów 30 groszy, a cały dochód przeznaczony na biedne dzieci i starców miasta Będzina.

—o—

Z Czeladzi.

(c) Rozporządzenie magistratu. W tych dniach magistrat miasta Czeladzi wydał rozporządzenie, mocą którego za kazana jest sprzedaż mięsa w straganach i w handlu obnośnym Zakaz sprzedaży dotyczy mięsa, pochodzącego z uboju, dzieżyny w kawałkach, ptactwa skubanego i wędlin.

Wprowadzenie tego rozporządzenia w życie, mającego na uwadze względy higieniczne, należy przyjąć z uznaniem.

(c) Adres koła przyjaźni. Zarząd koła przyjaźni klubu młodzieży im. marszałka Piłsudskiego w Czeladzi rozporządził już swoją działalność. Korespondencje należy kierować do sekretariatu, który tymczasowo mieści się w magistracie, pokój nr. 7 i czynny jest w piątki od godz. 19 — 20.

(c) Zabawa na łączkach. Ochotnicza straż ogniowa w Czeladzi dorocznym zwyczajem w pierwszym dniu Zielonych Świąt urządza pierwszą majówkę na „łączkach“, na którą rok wcześniej ściągają tłumy publiczności. Wymarsz z orkiestrą z remizy strażackiej nastąpi o godz. 1 i poł popoł. Wrazie niepogody majówka odbędzie się w dniu następnym.

— Cóż to za kobieta!

— Nie zrozumieliście, choćbym wam nawet powiedział... Zapomnijcie więc lepiej o tem wszystkim.

— W każdym razie — rzekł Saint-Roman — wmieszanie się jej wyszło na twoją korzyść... Ona ocaliła ci życie... Gdyby nie jej zjawienie się, szpada markiza przeszłaby twoją pierś... Widocznie troszczy się o ciebie.

— Ona mię nienawidzi! — odrzekł gwałtownie hrabia. — Jeżeli zawdzięczam jej życie, to tylko dla tego, że miała jakiś cel nie pozwalając markizowi zabić mię. Lecz tego dnia, w którym będę miał rzeczywiste umrzeć, zjawi się ona, tylko, że nie dla ocalenia mnie!

— Dziwna zagadka — mruknął baron Vervey.

— Tak, zagadka straszna... Nie mówmy o tem... i podajcie mi rece... Ugodził we mnie wielki cios... potrzebuje waszego współczucia i serca.

Saint-Roman i Vervey, wzruszeni cierpieniem, jakie odmalowało się na obliczu Juljusza, żywcem uścisnęli jego rękę.

e. d. n.

Raj za kratami więziennymi

wśród 3.000 zbrodniarzy.

Najbardziej racjonalnie urządzo-
ne więzienie na świecie znajduje się
na należących do Stanów Zjedno-
czonych wyspach Filipinach, w po-
bliżu głównego miasta tego archi-
pelagu, Manili.

Więzienie to, obliczone na 3000
więźniów i zwane Billibead bywa
celem częstych wycieczek turystów,
którzy za umiarkowaną zapłatą mo-
gą zapoznać się z jego urządzeniami
i trybem życia jego mieszkań-
ców. Turyści wpuszczani są w obrę-
b zabudowań więziennych w go-
dzinach popołudniowych i

tylko grupami.
Ze szczytu wysokiej wieży, wzno-
szącej się na środku obszernego dzie-
dzinca, mogą oni objąć wzrokiem
wszystkie zabudowania i gmachy.
Więźniowie w tym czasie wyprowa-
dzeni są na dziedzińce, podzieleni
na trzy kategorie.

Do ostatniej trzeciej kategorii
należą „złośliwi”, przystrojeni
w pasiaste płaszcze,
uniemożliwiający im ucieczkę. O
przydziale do którejkolwiek kate-
gorji nie decyduje wyrok sądu lecz
wyłącznie sprawowanie się więźnia
po rozpoczęciu kary.

W drugiej kategorii niema już
obowiązku noszenia pasiastego wię-
ziennego płaszcza, lecz garnitur, z
grubego, surowego jedwabiu. Dru-
ga kategoria więźniów posiada
swoją klub, orkiestrę,

kilka szkół.
pracownię fotograficzną, ogrody
owocowe i warzywne.

Więzień, który przez dłuższy
czas przebywając w drugiej kate-
gorji zachowuje się bez zarzutu, do-
staje się do pierwszej, gdzie już ma
wszelki komfort, ubrany jest w dob-
rze uszyty mundur, może uprawiać
sporty i ćwiczenia zbiorowe przy
dźwiękach

doskonałej orkiestry

(c) Z życia domu ludowego na Sa-
turnie. Onegdaj odbyło się zebranie
zarządu domu ludowego na Saturnie, ce-
lem podzielenia funkcji, oraz omówie-
nia projektów prac na najbliższą przy-
szłość.

Zarząd ukonstytuował się następują-
co: prezes — J. Czapała, wiceprezes —
R. Pudlik, sekretarz — M. Przybyłek,
skarbnik — R. Pudlik, zastępca — W.
Miedziński, bibliotekarz — J. Lachwa,
gospodarz — B. Dąbrowski, zastępca —
St. Lisowski, kier. sekcji odczytowej —
M. Przybyłek, zastępca — B. Piątkow-
ski, kier. sekcji bibliotecznej — T. Brze-
ziński, St. Gadałek, B. Piątkowski, Br.
Dąbrowski, kier. sekcji scen. — St. Ka-
wałowski, St. Pudlik, kier. sekcji wy-
cieczkowej — A. Uznański, sekcji bilar-
dowej — T. Brzeziński, St. Lisowski, St.
Kawałowski, Br. Dąbrowski, St. Gada-
łek, sekcji niestałych dochodów — St.
Gadałek, A. Uznański, sekcji sztandar-
owej — C. Łosiński, P. Gawronski, A.
Istelski i A. Kaczmarek

W najbliższym czasie przewidziane
jest urządzenie kilku wycieczek krajo-
znawczych, urządzenie zebrań towarzy-
sko — dyskusyjnych, na których zosta-
ną wygłoszone odczyty z dziedzin tech-
nicznych, kulturalno — oświatowych i
innych.

Z Grodzka.

(g) Jubileusz straży ogniowej. W nad-
chodzącą niedzielę, t. j. dnia 15 b. m. o-
chotnicza straż ogniowa wiejska w
Grodzcu obchodzi uroczystość 20-letnie-
go istnienia i poświęcenia sztandaru
pod protektoratem starosty bedzińskiego,
p. Józefa Boxy.

Program obchodu jest następujący:
godz. 9.30 zbiórka na placu straży przy
ul. Czelańskiej i przyjmowanie gości i
korporacji; godz. 10 przygotowanie do
raportu i pochodu, g. 10.25 raport, g.
10.30 odmarsz na nabożeństwo, g. 11
msza św. w miejscowym kościele, po-
święcenie sztandaru, akt wręczenia za-
rządowi sztandaru przez rodziców chre-
stnych i ślubowanie chorążego.

Po nabożeństwie odmarsz na plac
straży, defilada przed ojcami chrzestny-
mi, protektorem i władzami, a nastę-
pnie koncert orkiestry, wtłajanie gwóźdź-
i dekoracja medalami za zasługi człon-
ków straży ogniowej w Grodzcu.

Na powyższą uroczystość zarząd za-
prasza wszystkie organizacje strażackie
i inne oraz obywateli.

Nieraz odbywają się defilady z or-
kiestrą i sztandarami przed naczeln-
nikiem więzienia.

W tych wszystkich uroczysto-
ściach więźniowie trzeciej kategorii
nie biorą udziału, przyglądają im
się jednak z daleka. Dzięki wpły-
wowi pedagogicznemu tego syste-
mu, liczba więźniów trzeciej kate-
gorji zmniejsza się jednak z roku
na rok.

W Billibead znajduje się rów-
nież oddział kobiecy, którego miesz-
kanki mają nawet możliwość

wychowywania swych dzieci.
przebywających tu wraz z matka-
mi, nie odczuwających zupełnie
atmosfery więziennej.

Nie trzeba dodawać, że do dy-

spozyjeji więźniów są łazienki, ob-
szerne, widne i słoneczne sale rekre-
acyjne, czytelnie i warsztaty. Wszy-
stkie gmachy są elektrycznie oświe-
tlane i centralnie ogrzane. W czasie
zajęć zbiorowych panuje tak weso-
ły i swobodny nastrój, że postron-
nemu widzowi ani na myśl przyjs-
by nie mogło, że ma przed sobą zwy-
czajnych przestępców, czasem ma-
jących na sumieniu

Śmierć bliźniego.

Jeden tylko szczegół przypomi-
na o tem. W oddalonym rogu dzie-
dzinca znajduje się, ukryty zresztą
za ścianą żywoplotu, niewielki dom,
oznaczony czarnym krzyżem i po-
nury napisem „Dom śmierci“. W
tym małym budynku mieści się fo-
tel elektryczny...

Obelgi polityczne mało kosztują.

„STARY SZTOKFISZ“ GORSZY NIŻ „ZŁODZIEJ“.

Ostatnia walka wyborcza we
Francji przyczyniła się do pocią-
gnięcia dokładnej granicy między
obelgami, które dopuszczalne są w
gorące kampanji, a oszczerstwem,
które karane jest więzieniem.

Za obelgę nie grozi kara o ile
winowajca przeprosi obrażonego.
Jest to sprawa prywatna między
nimi dwoma.

Inaczej ma się rzecz z oszczer-
stwem, które jako przestępstwo
ścigane jest oficjalnie przez proku-
ratora, bez względu na to, czy oso-
ba, będąca jego przedmiotem, czuje
się niem dotkniętą.

Można np. bezkarnie nazwać
przeciwnika politycznego „kłamcą“
lub „złodziejem“. Jeżeli jednak wy-
szcześli się konkretny przykład
kradzieży lub kłamstwa, wówczas
zarzut staje się oszczerstwem, o ile
nie zostaje udowodnionym, i oszczer-
ca odpowiada zań przed trybuna-

lem karnym.

Chodzi więc widocznie o to, aby
szermować tylko ogólnymi zarzuta-
mi.

Nie wolno też miotać na oponen-
ta wyzwisk, nazywać go np. „sta-
rym sztokfiszem“. Jeżeli jednak wy-
zwiska są odpowiedzią na napaść z
jego strony, to i owszem, można ich
używać.

Dzięki tak liberalnemu stanowi-
sku prawa, środki, używane w wal-
kach wyborczych we Francji, nie są
zbyt wybredne i pociągają zawsze
za sobą cały szereg rozpraw karnych
przed izbą poprawczą. Ale sądy są
równie liberalne, jak sama ustawa
i sędziowie skłonni są niejedno prze-
stępstwo kłaść na karb podniecenia
i gorączki wyborczej.

Dlatego przeważnie obrażony
musi się zadowolić symboliczną su-
mą jednego franka odszkodowania
za „naruszenie swej czci“.

ZE SPORTU.

Dalszy etap walk o mistrzostwo A kl. w Zagłębiu

W nadchodzącą niedzielę na boi-
skach Zagłębia rozegrane zostaną na-
stępujące spotkania o mistrzostwo
„A“ kl. Zagłębia Dąbrowskiego:

W Sosnowcu na boisku K. K. S.
„Ruch“ spotka się o godz. 11 przed po-
łudniem miejscowy „Ruch“ z „Za-
głębiem“. Przedtem przedmecz rezerw
„Ruch“ stoi teraz na trzecim miejscu
w tabeli rozgrywek.

Na boisku „Unji“ w Sosnowcu o
godz. 4 popołudniu rozegrane zostaną
zawody między „Unją“ a „Policyjnym“.
O godz. 2 popoł. przedmecz rezerw.

W Bedzinie „Sarmacja“ spotka się
z C. K. S. Początek zawodów o godz.
4 popoł., o godz. 2 przedmecz.

W Dąbrowie „Zagłębianka“ spotka
się z sosnowiecką „Makabi“, która
stoi na ostatnim miejscu w tabeli.

Czeladzka „Brynica“ walczyć bę-
dzie na miejscowym boisku z „Hako-
hem“. Początek zawodów o godz. 4 pp.
Przedmecz rezerw o 2 popoł.

KS. „PŁOMIEŃ“ — KS. „STRZELEC“
6:0 (3:0).

Zawody między powyższymi druży-
nami, które odbyły się w Miłowicach,
przyniosły walne zwycięstwo „Płomi-
niowi“. Podczas całej gry wybitna prze-
waga „Płomienia“. Bramki dla zwy-
cięzców zdobyli: Mróz (3), Przystalski
(2) i Maciążek (1). Sędziował p. Sza-
bas b. dobrze.

ZAGŁĘBIE — „24“ SZOPIENICE.

W drugi dzień Zielonych Świątek
„Zagłębie“ (Dąbrowa) rozegra zawody
koleżeńskie z „24“ Szopienice. Zawody
odbędą się na boisku R. K. S. „Zagłę-
bia“ w Dąbrowie Górnej.

KIELCE — JĘDRZEJÓW.

Rozegrane w dniu 8 b. m. mecze pił-
karskie na boisku kieleckim wzbudzi-
ły ogólne zainteresowanie.

Mecz między drużynami K. K. S.
„Strzelec“ a jedrzewskim klubem
sportowym „Strzelec“ dał zdecydowaną
przewagę drużynie kieleckiej. Wynik
5:0 do przerwy 2:0 na korzyść K. K. S.
„Strzelec“.

Mecz piłki nożnej rozegrany w tym
samym dniu między „Makabi“ II a
S. M. P. dał wynik 3:3.

ECHA PRZYGOTOWAŃ DO OLIMPIJSKICH IGRZYSK LEKKOATLETYCZNYCH

Wobec ciężkich warunków obowią-
zujących na przyszłej olimpiadzie, Pol-
ska wystawia tylko najlepszych zawod-
ników, którzy w najbliższych dniach
rozpoczyna przygotowania do igrzysk.
W skład obozu przedolimpijskiego we-
szło 11 osób, a mianowicie: Weisówna,
Konopacka (dysk), Breuerówna, Scha-
bińska i Mantaułówna (biegi krótkie
i z płotkami), Kusociński (biegi długo-
dystansowe), Heljasz (kula i dysk), F.
Mikrut (oszczep), Nowak (skok wdal),
Pławczyk (skok wzwyż i dziesięciobój),
Siedlecki (dysk). Trenerem obozu jest
p. Klumberg.

Z KLUBU MOTOCYKLOWEGO W SOSNOWCU.

Zarząd klubu motocyklowego Za-
głębia Dąbrowskiego w Sosnowcu za-
naszem pośrednictwem zawiadamia
wszystkich członków K. M. Z. D., że z
powodów niezależnych od zarządu pro-
gramowa wycieczka do Poznania w dn.
14, 15 i 16 b. m. została odwołana. Nato-
miast odbędzie się wycieczka dwudnio-
wa do Wisły, wyjazd nastąpi z placu
przed dworcem kolejowym o godzinie
piątej rano w dniu 15 b. m., tj. w nie-
dziele.

W dniu 22 b. m. przypada wielkie
święto motocyklowe. W dniu tym
Warszawie odbędzie się zjazd gwiazd-
sty motocyklistów z całego państwa,
który pod przewodnictwem zarządu
polskiego związku motocyklowego wje-
cza panu prezydentowi tarczę srebrną,
na której umieszczone będą emblematy
wszystkich klubów motocyklowych prze-
szonych w P. Z. M.

Niezależnie od tego kluby obowiąz-
ne są dzień ten upamiętnić impreza-
mi miejscowymi. Klub motocyklowy
Zagłębia Dąbrowskiego organizuje kon-

Z DĄBROWY.

(d) „Mussolini i faszyzm“. Dziś o
godz. 7.30 wiecz., w lokalu „Kuznicy“
(ul. 3-go maja 4), p. J. Turbas wygłosi
odczyt pt.: „Mussolini i faszyzm“ —
część druga. Wstęp wolny dla wszy-
stkich.

(d) Zabawa w lesie. Straż ogniowa w
Ujejscu urządza 15 b. m. zabawę w le-
sie na t. zw. „Buczynach Ujejskich“, o.
bok stacji kolejowej w Żąbkowicach.

W razie niepogody zabawa odbędzie
się w dn. 16 b. m.

(z) Kradzieże. Sieradzkiej Kazimie-
rze (Marszałkowska 5) skradziono z
mieszkania płótno i bieliznę wartości
200 zł.; do sklepu Abrama Zaleberga
(Nowy Rynek 23) przez usuniętą żaluzję
okienną dostali się jacyś niewykryci
narazie sprawcy, kradnąc z tamąd skó-
ry, wartości przeszło 200 zł.

(z) Niema nic pewnego Pan Józef
Pajak (Kopernika 16) chcąc się zabez-
pieczyć od częstych dzisiaj kradzieży,
nabył psa, do pilnowania jego obej-
ścia. Można więc sobie wyobrazić żdzi-
wienie i rozpacz p. Pajaka, który wy-
szedłszy rano z mieszkania spostrzegł,
że stróż jego chudoby znikł wraz z po-
tężnym łańcuchem, na którym był uwią-
zany.

(d) Kradzież w Zagórzcu. W nocy z
dnia 10 na 11 b. m., z lodowni J. Klacz-
ka, zam. przy ul. Miraszewskich 80 w
Zagórzcu, skradziono 100 kg. mięsa, 40
kg. słoniny oraz różne wędliny, ogól-
nej wartości 360 zł. Z tej samej lodow-
ni, bratu wyżej wymienionego, Bole-
sławowi Klaczko skradziono 50 kg. mię-
sa i 40 kg. słoniny, wartości 140 zł.

Z ZAWIERCIA.

(z) Akcja żywnościowa. Z dniem
dzisiejszym magistrat rozpoczął roz-
syłanie kwitów żywnościowych, które
otrzymają wszyscy bezrobotni niepo-
bierający zasiłków ustawowych, jak
też i ci, którzy jeszcze nie otrzymali
pracy na robotach publicznych.

W obecnej akcji żywnościowej roz-
dawana będzie jedynie mąka żytnia i
cukier, przyczem mąkę otrzymają sa-
motni 5 kg., małe rodziny 14 kg., śred-
nie rodziny 20 kg. i duże rodziny 24 kg.,
cukier zaś rozdawany będzie tylko ro-
dzinom z dziećmi po 1 kg. na każde
dziecko do lat 16.

(z) Egzamin maturalny. Od ponie-
działku w gimnazjach żeńskim p. Ma-
czewskiej i męskim trwają piśmienne
egzaminy maturalne. Egzaminom prze-
wodniczą dyrektorowie danych zakła-
dów. Ustne egzaminy rozpoczną się w
czerwcu.

(ol) Walne zebranie. W dniu 15 b. m.
związek mieszczański w Olkuszu urzą-
dza walne zebranie swej organizacji.

Z OLKUSZA.

(ol) Miesiące więzienia za oszustwo
Sad grodzki w Olkuszu skazał przed-
wczoraj mieszkańca wsi Zurada, gm.
Bolesław, Andrzeja Cieślaka na mie-
siąc więzienia z zawieszeniem kary,
za oszustwo.

Oszustwo pospolite, ale Cieślak nie
liczył widocznie na spryt kupca i sa-
dził, że mu się uda. Mianowicie roz-
mienił on u Dąfnera w Olkuszu ban-
knot 50-cio zł. na bilon po 5 zł. Po wy-
mianie i wyjściu ze sklepu, wrócił do
sklepu ponownie z pretensją, że Da-
fner dał mu dwie monety fałszywe. Po-
niważ kupiec był pewien, że wszystkie
monety były dobre i zamiany odmówił.
Cieślak udał się ze skargą na posteru-
nek. Tu sprawa wzięła całkiem inny
obrót. Cieślaka poproszono o zdjęcie
butów, a kiedy to z ociąganiem uczynił,
z nogawicy wypadły dwie dobre
piecioletówki i potoczyły się po po-
dłodze. Cieślak dobre monety ukrył, a
swoich fałszywych chciał się pozbyć.

—oXo—

PRZED OTWARCIEM III TARGÓW KATOWICKICH.

Otwarcie III targów katowickich od-
będzie się w sobotę o godz. 4 popoł.
Otwarcia dokona wicewojewoda śląski
p. Saloni.

Targi cieszą się dużym powodzeniem.
Wszystkie stoiska są już zajęte przez
wystawców, szczególnie ze Śląska i Ma-
łopolski.

Prasa posiada własne wspaniałe sto-
isko, gdzie też nabywać będzie można
„Expres Zagłębia“.

kursową defiladę przez Sosnowiec na
udekorowanych motocyklach. Wszyscy
członkowie K. M. Z. D., którzy nie wy-
jadą na zjazd gwiazdowy do Warsza-
wy, obowiązani są na udekorowanych
motocyklach przybyć w dniu 22 b. m. o
godzinie dziewiątej rano na plac przed
dworcem kolejowym, celem przyjęcia
udziału w konkursie. Najbardziej przy-
brane maszyny będą odznaczone cen-
nymi nagrodami honorowymi.

Zycie gospodarcze.

GIEŁDA.
Warszawa, 12. 5.
Dolar 8.85. pryw. 8.87.
Holandia 361.15
Londyn 32.50
Nowy Jork 8.897
Paryż 35.13
Praga 26.38
Szwajcaria 174.30
Włochy 45.50

PAPIERY PAŃSTWOWE I AKCJE.
Poznań z dnia 12. 5.

Bank Polski 70.
4 proc. Poż. Inwest. 89.50, ser. 96
5 proc. Poż. Konwersyjna 38
4 proc. Poż. dolarowa 47.25
7 proc. Poż. Stabilizacyjna 48.75
Tendencja przeważnie mocniejsza.

GIEŁDA ZBOŻOWA.
Warszawa, 12. 5.
Zyto cena orj. 28.50 — 29.75
Zyto cena tranz. 28.75
Pszemica cena orj. 29.75 — 30.00
Jęczmień przemiałowy 22.25 — 23.25
Jęczmień browarowy 25.00 — 25.50
Owies 22.75 — 23.25
Mąka żytnia 65 proc. 42.25 — 43.25.
Mąka pszenna 65 proc. 44.25 — 46.25.

SZYBY POJAWIŁY SIĘ W UŻYCIU W 14-YM WIEKU

we Francji. Ale weszły szeroko w użycie dopiero znacznie później, gdyż jeszcze w 1445 roku marszałek dworu królewskiego regulował rachunki za dostarczone do zamku w Melun 12 ram drewnianych obciążonych papierem naciwionym, a zastępującym szyby szklane. Pierwszym kościółem, który otrzymał szklane szyby w oknach była świątynia Hagia Sofja w Konstantynopolu (627 r.).

HUMOR.

NA WSCHODZIE.

W komisariacie policji zjawia się je-
gomość i oświadcza:

— Panie komisarzu, zgubiłem portfel, w którym znajdowało się 500 funtów tureckich.

Następnego dnia zjawia się ten sam jegomość w komisariacie i mówi:

— Panie komisarzu, znalazłem już mój portfel.

— Zapóźno! Aresztowaliśmy już złodzieja.

W SZKOLE.

Nauczyciel do ucznia: — Jeżeli powiem: „Lubię naukę“, to co to jest za przypadek?

Uczeń: — Bardzo rzadki, proszę pana profesora.

I TO PRAWDA.

Ona: — Kawaler niema nikogo, z kim mógłby się podzielić swymi troskami.

On: — Jakież troski może mieć kawaler?

W CICHYM ZAKĄTKU.

Do Kleinruppin przyjeżdża turysta angielski i udaje się do hotelu:

— Proszę, czy mógłbym dostać pokój z bieżącą wodą?

Gospodarz (wystraszony): — JAKO? Zamierza pan ryby łowić?

Ogłoszenie.

W Rejestrze Handlowym Sądu Okręgowego w Sosnowcu dokonano następujących wpisów:

Dnia 15 marca 1932 r.

A. 5679. Spółka firmowa „Zywność“ Z. Neufeld i B. Weinblum w Dąbrowie Górniczej, ul. Kościuszki Nr. 7. Spółka ma na celu prowadzenie handlu artykułami spożywczymi i kolonialnymi. — Działalność rozpoczęła 1 marca 1932 r. Wspólnicy: Zysła Neufeld, zam. w Dąbrowie Górniczej, ul. Okrzei Nr. 2. Udzielono łącznej prokury Abramowi Neufeldowi i Izakowi Mincowi. Zarząd spółki należy do obu spółniczek. Zarząd prowadzi wszelkie interesy spółki jakoteż reprezentuje firmę wobec wszelkich władz i osób trzecich. Umowy, weksle, indosy, czek i pełnomocnictwa, winny być podpisywane pod pieczęcią firmy albo przez obie spółniczki, albo przez dwóch prokurentów. Wzykła korespondencje, kwity z odbioru należności spółki, kwity z odbioru przekazów pocztowych, bankowych, frachtów i towarów, listów zwyczajnych i poleconych, przesyłek — podpisuje albo jedna ze spółniczek, albo obaj prokurenci pod stemplem firmy.

A. 5680. Fajgla Wajskol — handel obuwem w Sosnowcu, ul. Modrzejowska Nr. 27. Firma istnieje od r. 1932. Właścicielka Fajgla Wajskol, zam. w Sosnowcu, ul. Modrzejowska 24.

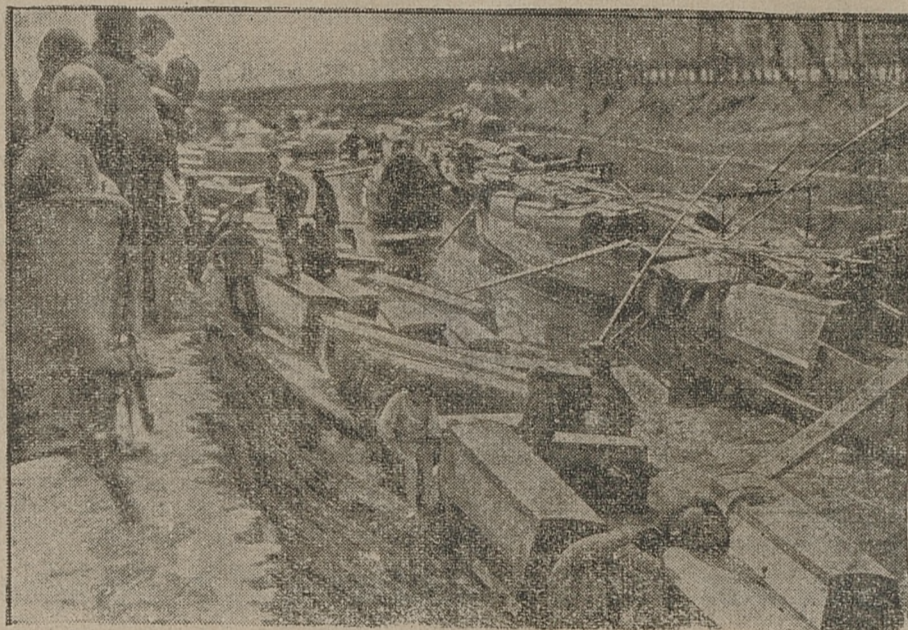
A. 5681. „Chaja Dwojra Szwajcer“ — sprzedaż manufaktury w Sosnowcu, ul. Dekiarta Nr. 1. Firma istnieje od r. 1932. Właściciel Chaja Dwojra Szwajcer, zam. w Sosnowcu, ul. Warszawska Nr. 10. Na mocy aktu intercyzy, zeznanego przed not. Skalskim w Kielcach, dnia 21. XI 1930 r. N. Rep. 1570, pomiędzy małż. Szwajcer została ustanowiona w łączność majątku i wspólność dorobku.

DZIŚ PREMJERA!
„SZANGHAJ--EXPRES”
w rolach tytułowych: MARLENA DIETRICH, ANNA MAY WONG i CLIWE BROK.
Początek seansów o godz. 6, 7.40 i 9.30.
UWAGA: Ceny miejsc na parterze po 50 gr. tylko na pierwszy seans o godz. 6.

DZIŚ PREMJERA!
Rewelacyjne arcydzieło
„MILJON”
Reżyserja znanego francuskiego reżysera RENE CLAIR'A.

Dźwiękowe KINO
MOMUS
Aparatura dźwiękowa najnowszej konstrukcji.
Od piątku 13 do niedzieli 15 maja.
— Emocjonujący dramat dźwiękowy —
NATCHNIENIE
I znów gwiazda gwiazd GRETA GARBO odniosła tryumf z wykonania tak potężnego dramatu jakim jest „Natchnienie”.
— ANONS: W poniedziałek 16 maja Tragedja kochanków. —

PLYWĄCY KONDUKT POGRZEBOWY W SZANGHAJU.

Po ustaniu walk w Szanghaju, chińczycy odwożą na dżonkach zwłoki bohaterów do ojczystych stron. Na brzegu widzimy tradycyjne „placzkę”.

Zapisy nowych kandydatów (tek) na fachowe kursy pisania i liczenia na maszynach najnowszych systemów
przyjmuje codziennie Sekretariat Kursów Handlowych M. Kołaczkowskiego, w Będzinie, ul. Sączewska 25.
Po ukończeniu Kursu absolwentki (ci) otrzymują świadectwa w/g wzoru zatw. przez Min. Wyzw. i Ośw. Publ.
Zniżki tramwajowe. Prospekty — bezpłatnie.

„OLLA” Nie czyńcie eksperymentów ze zdrowiem
„OLLA” dowiedziono profilaktyczne.

DROBNE OGŁOSZENIA
Nauka i wychowanie

FRANCUSKIEGO i niemieckiego lekcyj udziela dyplomowana nauczycielka po przystępnych cenach. Na życzenie przychodzi do domu. Katowice, ul. Wójciszewska 16/8.

POSADY I PRACE

POTRZEBNY fryzjer na stałe od zaraz. Sosnowiec, Sielecka 27, Starzewski.

POTRZEBNI czeladnicy szewcy, na damską drewniakę. Dąbrowa, 3 Maja 4.
POTRZEBNA kucharka i zdolna bufietowa. Będzin, Modrzejowska, restauracja „Podhalanka”.

LOKALE

DO wynajęcia sklep, pokój i kuchnia zaraz. Nowopogońska 12, Olszewski.
POKOJE do wynajęcia, obok Sądu, ul. 1-go Maja 15 m. 1.

Kupno i sprzedaż.

KORZYSTNE KUPNO GOSPODARSTW
Gospodarstwo 46 mórg ziemi w tem 6 mórg łąki, budynki maszynowe inwentarze kompletne. Cena 12,000 złotych — wpłaty do ugody. 29 mórg z budynkami maszynowymi, inwentarzem żywym i martwym. Cena 8,000 złotych, wpłaty 6,000. 27 mórg, budynki maszynowe, inwentarze kompletne. Cena 6,500 złotych — wpłaty 5,000. 15 mórg ziemi przy lesie z budynkami i inwentarzem. Cena 4,000 zł. Polecam wielki wybór innych. Stanisław Trawiński, Kępno, ul. Dworcowa nr. 33, Poznańskie (Na informacje znaczek).

DRUKARNIA
EXPRES ZAGŁĘBIA
SOSNOWIEC
ul. Teatralna Nr. 1a, Telef. 4-94.
WYKONYWA:
Czasopisma, broszury, afisze, ulotki, nakładowe roboty na maszynach rotacyjnych, oraz wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące.
CENY KONKURENCYJNE !!!

CZOPKI HEMOROIDALNE
„Varicol“ (z kogutkiem)
Usuwają ból, pieczenie, swędzenie, krwawienie, zmniejszają guzy (żyłaki).
Sprzedają apteki.

NIEBYWAŁA OKAZJA PO 850 ZŁOTYCH nowe angielskie motocykle. — Kompletnie wyposażone ze światłem. Sprzedajemy za gotówkę i na raty. Informacji udzielamy za nadesłaniem znaczków pocztowych za 2 zł. Kielce, Staszica 1 „Motor”.

WAPNO

palone, grube, I-ma gatunku o wysokiej wydajności polecają: Wapienniki „Brynica“ w Czeladzi, telefon 20.

Zgubione dokumenty
po 5 groszy za 1 wyraz.

CHANA KWAŚNIEWSKA zgubiła książkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

EDWARD KACZMARZYK zgubił w bieżącym tygodniu podczas pobytu w Sosnowcu względnie stracono mu portfel zawierający gotówkę i różne dokumenty osobiste. Uczeń znalazca dowody raczy zwrócić do administracji „Expresu Zagłębia“, a gotówkę zatrzymać.

MARJA SZCZYGLÓWSKA unieważnia zgubione świadectwo szkolne: 7 kl. szkoła powszechna nr. 2 w Strzemieszycach i z 2-go kursu Seminarjum Nauczycielskiego w Kielcach.

UNIWAŻNIAM zgubił dowód osobisty, wydany przez Urząd Gminy Niwka za Nr. 28 na imię Jan Pisarski.

JAN MIGAS zgubił książkę wojskową Nr. 2246, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

RÓŻNE

CHRZESCIAŃSKI Zakład zegarmistrzowski precyzyjno mechaniczny Włodzimierz Niepoń, b. pracownik firm warszawskich i krakowskich, Sosnowiec, ul. Czysza 7. Wykonuje wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonkowych, Chronometrów, Repetierów, sztoperów, antyków, zegarów kontrolnych, tachometrów, Numeratorów różnego rodzaju, dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów Wykonanie solidne. Gwarancja trzyletnia.

ZASTĘPCA - agentem może być każdy! Praca — zarobek, dochody bardzo poważne! Praca kulturalna w każdej miejscowości Polski! Żądajcie prospektów! Pisz zaraz: „Kieszonkowa Encyklopedia Popularna“ Kraków, Józefitów 10.

Swiece

do komunji św. i kościelne ubierane i białe, w dużym wyborze poleca: P. Kolton, Sosnowiec, ul. Prez. Mościckiego 10 dawniej (Kościelna).

Na letniska

Lampy naftowe, maszynki „Primus“, i spirytusowe, przybory harcerskie. Również w dużym wyborze: Porcelana, szkło i aluminiurn, także wypożyczany nakrycia stołowe na bale, przyjęcia weselne i towarzyskie. Firma „Kryształ“, Sosnowiec, ul. Modrzejowska 30, Hale Rozwoju.